

ΟΔΗΓΙΑ 95/63/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 5ης Δεκεμβρίου 1995

για την τροποποίηση της οδηγίας 89/655/ΕΟΚ σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους (δεύτερη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 118 Α,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽²⁾,Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 189 Γ της συνθήκης⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

ότι, στο άρθρο 118 Α της συνθήκης, προβλέπεται ότι το Συμβούλιο θεσπίζει, με οδηγίες, τις ελάχιστες προδιαγραφές για την προώθηση της καλύτερης, ιδίως του χώρου εργασίας, προκειμένου να προστατευθεί η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων·

ότι, σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, στις οδηγίες αυτές αποφεύγεται η επιβολή διοικητικών, οικονομικών και νομικών καταναγκασμών, οι οποίοι θα εμπόδιζαν τη δημιουργία και την ανάπτυξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων·

ότι η συμμόρφωση προς τις ελάχιστες προδιαγραφές που εγγυώνται υψηλότερο επίπεδο ασφάλειας και υγείας κατά τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας είναι ουσιώδους σημασίας για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων·

ότι, κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν μέτρα για να διευκολύνουν την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας από τις επιχειρήσεις, και ειδικότερα από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις· ότι στα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνονται δράσεις κατάρτισης και ενημέρωσης, προσαρμοσμένες στις ιδιαιτερότητες των διαφόρων οικονομικών τομέων·

ότι οι διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 118 Α της συνθήκης δεν εμποδίζουν τη διατήρηση ή τη θέσπιση, από κάθε κράτος μέλος, μέτρων ενισχυμένης προστασίας των συνθηκών εργασίας, τα οποία είναι συμβατά με τη συνθήκη·

ότι το άρθρο 9 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/655/ΕΟΚ⁽⁴⁾ προβλέπει την προσθήκη, στο παράρτημα, πρόσθετων ελάχιστων προδιαγραφών οι οποίες ισχύουν για τους εξοπλισμούς εργασίας που προβλέπονται στο σημείο 3 του παραρτήματος, με τη διαδικασία του άρθρου 118 Α της συνθήκης·

ότι η παρούσα οδηγία πρέπει να περιοριστεί στον καθορισμό των επιδιωκόμενων στόχων και των αρχών που πρέπει να τηρούνται, και να αφηθεί στα κράτη μέλη η επιλογή των κατάλληλων μέτρων για την εξασφάλιση, μέσω της εθνικής τους νομοθεσίας, της τήρησης και της βελτίωσης των προδιαγραφών αυτών·

ότι, μετά από διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους, και λαμβανομένης υπόψη της εθνικής νομοθεσίας ή/και πρακτικής, τα κράτη μέλη αποφασίζουν τις λεπτομέρειες για την επίτευξη βαθμού ασφαλείας αντίστοιχου προς τους στόχους που θέτουν οι διατάξεις του παραρτήματος II της παρούσας οδηγίας·

ότι η παρούσα οδηγία αποτελεί ένα συγκεκριμένο στοιχείο στα πλαίσια της πραγματοποίησης της κοινωνικής διάστασης της εσωτερικής αγοράς,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η οδηγία 89/655/ΕΟΚ τροποποιείται ως εξής:

1. Το άρθρο 4 τροποποιείται ως εξής:

- α) στην παράγραφο 1 στοιχείο α) σημείο ii) και στοιχείο β), μετά τους όρους «στο παράρτημα» προστίθεται ο όρος «Ι»·
- β) στην παράγραφο 1, παρεμβάλλεται το ακόλουθο στοιχείο:

(¹) ΕΕ αριθ. C 104 της 12. 4. 1994, σ. 4 και

ΕΕ αριθ. C 246 της 22. 9. 1995, σ. 3.

(²) ΕΕ αριθ. C 397 της 31. 12. 1994, σ. 13.

(³) Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που διατυπώθηκε στις 17 Φεβρουαρίου 1995 (ΕΕ αριθ. C 56 της 6. 3. 1995, σ. 175), κοινή θέση του Συμβουλίου της 24ης Ιουλίου 1995 (ΕΕ αριθ. C 281 της 25. 10. 1995, σ. 41) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Νοεμβρίου 1995 (ΕΕ αριθ. C 323 της 4. 12. 1995).

(⁴) ΕΕ αριθ. L 393 της 30. 12. 1989, σ. 13.

«γ) με την επιφύλαξη του στοιχείου α) σημείο i) και κατά παρέκκλιση από το στοιχείο α) σημείο ii) και από το στοιχείο β), ειδικός εξοπλισμός εργασίας του υπόκειται στις προδιαγραφές του σημείου 3 του παραρτήματος I, ο οποίος έχει ήδη τεθεί στη διάθεση των εργαζομένων στην επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση στις 5 Δεκεμβρίου 1998, και πληροί, το αργότερο τέσσερα έτη μετά την ημερομηνία αυτή, τις ελάχιστες προδιαγραφές που προβλέπονται στο παράρτημα I»

γ) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3. Μετά από διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους, και λαμβανομένης υπόψη της εθνικής νομοθεσίας ή/και πρακτικής, τα κράτη μέλη αποφασίζουν τις λεπτομέρειες για την επίτευξη βαθμού ασφαλείας αντιστοιχού προς τους στόχους που θέτουν οι διατάξεις του παραρτήματος II.»

2. Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 4α

Έλεγχοι των εξοπλισμών εργασίας

1. Ο εργοδότης μεριμνά ώστε οι εξοπλισμοί εργασίας, των οποίων η ασφάλεια εξαρτάται από τις συνθήκες εγκατάστασης, να υποβάλλονται σε αρχικό έλεγχο (μετά την εγκατάσταση και πριν τεθούν σε λειτουργία για πρώτη φορά) και σε έλεγχο μετά από κάθε συναρμολόγησή τους σε άλλο τόπο ή σε νέα θέση, που πραγματοποιούνται από αρμόδια πρόσωπα κατά την έννοια της εθνικής νομοθεσίας ή/και πρακτικής, ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή εγκατάσταση και η καλή λειτουργία αυτών των εξοπλισμών εργασίας.

2. Ο εργοδότης ημεριμνά ώστε στους εξοπλισμούς εργασίας τους υποκείμενους σε επιδράσεις που προξενούν φθορές ικανές να οδηγήσουν σε επικίνδυνες καταστάσεις, να διενεργούνται:

- περιοδικοί έλεγχοι και, ενδεχομένως, περιοδικές δοκιμές από αρμόδια πρόσωπα κατά την έννοια της εθνικής νομοθεσίας ή/και πρακτικής,
- έκτακτοι έλεγχοι, πραγματοποιούμενοι από αρμόδια πρόσωπα κατά την έννοια της εθνικής νομοθεσίας ή/και πρακτικής, κάθε φορά που σημειώνονται έκτακτα γεγονότα που ενδέχεται να έχουν βλαβερές συνέπειες για την ασφάλεια του εξοπλισμού εργασίας, όπως μετατροπές, ατυχήματα, φυσικά φαινόμενα, μακρές περιόδους αχρησίας,

ώστε να εξασφαλίζεται η τήρηση των προδιαγραφών ασφαλείας και υγείας, καθώς και η έγκαιρη διάγνωση και αποκατάσταση των φθορών αυτών.

3. Τα αποτελέσματα των ελέγχων πρέπει να καταγράφονται και να τηρούνται στη διάθεση της αρμόδιας αρχής. Φυλάσσονται επί το δέον χρονικό διάστημα.

Όταν οι εξοπλισμοί εργασίας χρησιμοποιούνται εκτός της επιχείρησης, πρέπει να συνοδεύονται από υλική απόδειξη της διενέργειας του τελευταίου ελέγχου.

4. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους υπό τους οποίους διεξάγονται οι έλεγχοι αυτοί.»

3. Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 5α

Εργονομία και υγεία κατά την εργασία

Η θέση εργασίας και η στάση των εργαζομένων όταν χρησιμοποιούν τον εξοπλισμό εργασίας, καθώς και οι αρχές της εργονομίας, πρέπει να λαμβάνονται πλήρως υπόψη από τον εργοδότη κατά την εφαρμογή των ελάχιστων προδιαγραφών ασφαλείας και υγείας.»

4. Στο άρθρο 6 παράγραφος 2, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Οι εργαζόμενοι πρέπει να καταστούν προσεκτικοί για τους κινδύνους που τους αφορούν, για τον εξοπλισμό εργασίας που υπάρχει στο άμεσο εργασιακό τους περιβάλλον και για τις τροποποιήσεις που τους αφορούν, στο μέτρο που οι τροποποιήσεις αυτές επιδρούν στον εξοπλισμό εργασίας που βρίσκεται στο άμεσο εργασιακό περιβάλλον των εργαζομένων, έστω και αν δεν χρησιμοποιείται άμεσα από αυτούς.»

5. Στο άρθρο 8, οι όροι «συμπεριλαμβανομένου του παραρτήματός της» αντικαθίστανται από τους όρους «συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων της».

6. Στο άρθρο 9:

- στον τίτλο του άρθρου, οι όροι «του παραρτήματος» αντικαθίστανται από τους όρους «των παραρτημάτων»,
- στην παράγραφο 1, μετά τους όρους «στο παράρτημα» προστίθεται ο όρος «I» και μετά τους όρους «του παραρτήματος» προστίθεται ο όρος «I»,
- στην παράγραφο 2, οι όροι «του παραρτήματος» αντικαθίστανται από τους όρους «των παραρτημάτων».

7. Το παράρτημα που γίνεται παράρτημα I, τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα I της παρούσας οδηγίας.

8. Προστίθεται το παράρτημα II, το κείμενο του οποίου περιέχεται στο παράρτημα II της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία πριν από τις 5 Δεκεμβρίου 1998. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την αναφορά αυτή καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εσωτερικού δικαίου που έχουν ήδη θεσπίσει ή θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

3. Η Επιτροπή υποβάλλει περιοδικά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 5 Δεκεμβρίου 1995.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. A. GRIÑÁN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Το παράρτημα (που γίνεται παράρτημα I) της οδηγίας 89/655/ΕΟΚ, τροποποιείται ως εξής:

1. Η προκαταρκτική παρατήρηση συμπληρώνεται από το ακόλουθο εδάφιο:

«Οι κάτωθι απαριθμούμενες ελάχιστες προδιαγραφές, εφόσον ισχύουν για εξοπλισμούς εργασίας που χρησιμοποιούνται, δεν συνεπάγονται αναγκαστικά τα ίδια μέτρα με τις βασικές απαιτήσεις που ισχύουν για καινούργιες εξοπλισμούς εργασίας.»

2. Στο σημείο 2.1, το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τα συστήματα χειρισμού πρέπει να είναι ασφαλή και κατά την επιλογή τους να λαμβάνονται υπόψη οι βλάβες, διαταραχές και πιέσεις που είναι προβλεπτές στο πλαίσιο της σχεδιαζόμενης χρησιμοποίησής τους.»

3. Το σημείο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. **Συμπληρωματικές ελάχιστες προδιαγραφές που ισχύουν για ειδικούς εξοπλισμούς εργασίας**

3.1. *Ελάχιστες προδιαγραφές για τους κινητούς εξοπλισμούς εργασίας, αυτοκινούμενους ή μη.*

3.1.1. Οι εξοπλισμοί εργασίας με φερόμενο ή φερόμενους εργαζόμενους πρέπει να είναι διαρρυθμισμένοι έτσι ώστε να μειώνονται οι κίνδυνοι για τον (τους) εργαζόμενο(-ους) κατά τη μετακίνηση.

Στους κινδύνους αυτούς συμπεριλαμβάνεται ο κίνδυνος επαφής ή παγίδευσης των εργαζομένων στους τροχούς ή στις ερπίστρες.

3.1.2. Όταν η αιφνίδια εμπλοκή των στοιχείων μετάδοσης της ενέργειας μεταξύ ενός κινητού εξοπλισμού εργασίας και των εξαρτημάτων ή/και των ρυμουλκούμενων του, ενδέχεται να δημιουργήσει συγκεκριμένους κινδύνους, αυτός ο εξοπλισμός εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένος ή διευθετημένος κατά τρόπον ώστε να εμποδίζεται η εμπλοκή των στοιχείων μετάδοσης ενέργειας.

Σε περίπτωση που είναι αδύνατη η αποφυγή μιας τέτοιας εμπλοκής, πρέπει να λαμβάνεται κάθε δυνατό μέτρο για την αποφυγή βλαβερών συνεπειών για τους εργαζομένους.

3.1.3. Εάν τα στοιχεία μετάδοσης ενέργειας μεταξύ κινητών εξοπλισμών εργασίας κινδυνεύουν να ρυπανθούν και να φθαρούν συρόμενα κατά γης, πρέπει να προβλέπονται θέσεις στερέωσης.

3.1.4. Οι κινητοί εξοπλισμοί εργασίας με φερόμενο ή φερόμενους εργαζόμενους πρέπει, υπό πραγματικές συνθήκες χρησιμοποίησης, να περιορίζουν τους κινδύνους που προέρχονται από ενδεχόμενη μερική ή ολική ανατροπή του εξοπλισμού εργασίας:

- είτε χάρις σε ένα σύστημα προστασίας που εμποδίζει τον εξοπλισμό εργασίας να ανατραπεί περισσότερο από ένα τεταρτοκύκλιο,
- είτε χάρις σε ένα σύστημα που εξασφαλίζει επαρκή χώρο γύρω από τον ή τους φερόμενους εργαζόμενους σε περίπτωση που η κίνηση συνεχιστεί πέρα από ένα τεταρτοκύκλιο,
- είτε χάρις σε οποιοδήποτε άλλο μηχανισμό ισοδύναμου αποτελέσματος.

Αυτά τα προστατευτικά συστήματα μπορούν να αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του εξοπλισμού εργασίας.

Αυτά τα προστατευτικά συστήματα δεν απαιτούνται όταν ο εξοπλισμός εργασίας είναι σταθεροποιημένος κατά τη διάρκεια της χρήσης ή όταν η μερική ή ολική ανατροπή του εξοπλισμού εργασίας είναι ως εκ του σχεδιασμού του αδύνατη.

Εάν σε περίπτωση μερικής ή ολικής ανατροπής, υφίσταται κίνδυνος συνθλίβης του φερομένου εργαζομένου μεταξύ τμημάτων του εξοπλισμού εργασίας και του εδάφους, πρέπει να εγκαθίσταται σύστημα συγκράτησης του ή των φερομένων εργαζομένων.

3.1.5. Τα περονοφόρα ανυψωτικά μηχανήματα που φέρουν έναν ή περισσότερους εργαζόμενους πρέπει να διευθετούνται ή εξοπλίζονται έτσι ώστε να περιορίζονται οι κίνδυνοι ανατροπής τους, παραδείγματος χάριν:

- είτε διά της εγκαταστάσεως θαλάμου για τον οδηγό,
- είτε διά συστήματος που εμποδίζει τυχόν ανατροπή του περνοφόρου ανυψωτικού μηχανήματος,
- είτε διά συστήματος που εγγυάται ότι, σε περίπτωση ανατροπής του περνοφόρου ανυψωτικού μηχανήματος, μεταξύ του εδάφους και ορισμένων τμημάτων του μηχανήματος παραμένει επαρκής χώρος για τον ή τους φερόμενους εργαζομένους,
- είτε διά συστήματος που συγκρατεί τον ή τους εργαζομένους στο κάθισμα του οδηγού, ώστε να μην αναρπαγούν από τμήματα του περνοφόρου ανυψωτικού μηχανήματος σε περίπτωση ανατροπής του.

3.1.6. Οι αυτοκινούμενοι κινητοί εξοπλισμοί εργασίας, η μετακίνηση των οποίων μπορεί να συνεπάγεται κινδύνους για τους εργαζόμενους πρέπει να πληρούν τους ακόλουθους όρους:

- α) πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με μέσα που δεν επιτρέπουν να τίθενται σε κίνηση από μη εξουσιοδοτημένα άτομα·
- β) πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλα μέσα που να μειώνουν τις συνέπειες μιας ενδεχόμενης σύγκρουσης σε περίπτωση ταυτόχρονης κίνησης πολλών εξοπλισμών εργασίας επί τροχιών·
- γ) πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με διάταξη πέδησης και στάσης· εφόσον απαιτείται για λόγους ασφαλείας, η πέδηση και η στάση πρέπει να επιτυγχάνονται από εφεδρικό σύστημα με ενεργοποίηση από ευπρόσιτα χειριστήρια ή από αυτόματα συστήματα σε περίπτωση βλάβης του κύριου συστήματος·
- δ) όταν το άμεσο οπτικό πεδίο του οδηγού είναι ανεπαρκές από άποψη ασφάλειας, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλες βοηθητικές διατάξεις που βελτιώνουν την ορατότητα·
- ε) εάν προορίζονται για χρήση κατά τη διάρκεια της νύκτας ή σε σκοτεινούς χώρους, πρέπει να φέρουν σύστημα φωτισμού προσαρμοσμένο στην εργασία που πρόκειται να εκτελεσθεί, παράλληλα δε να εγγυώνται επαρκή ασφάλεια για τους εργαζομένους·
- στ) εάν συνεπάγονται — αυτοί καθ' εαυτοί ή λόγω των ρυμουλκούμενων ή/και των φορτίων τους — κίνδυνο πυρκαγιάς που ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο τους εργαζομένους, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλες πυροσβεστικές διατάξεις, εφόσον δεν υπάρχουν ήδη τέτοιες διατάξεις αρκετά κοντά στο χώρο χρησιμοποίησης·
- ζ) εάν λειτουργούν με τηλεχειρισμό, πρέπει να σταματούν αυτόματα μόλις εξέλθουν από το πεδίο ελέγχου·
- η) εάν λειτουργούν με τηλεχειρισμό και ενδέχεται, υπό κανονικές συνθήκες χρήσης, να κτυπήσουν ή να παγιδεύσουν εργαζομένους, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με διατάξεις προστασίας από τους κινδύνους αυτούς, εκτός αν έχουν εγκατασταθεί άλλες κατάλληλες διατάξεις που ελέγχουν τον κίνδυνο πρόσκρουσης.

3.2. *Ελάχιστες προδιαγραφές που ισχύουν για τους εξοπλισμούς εργασίας που χρησιμοποιούνται για ανύψωση φορτίων.*

3.2.1. Εάν οι εξοπλισμοί εργασίας που χρησιμοποιούνται για ανύψωση φορτίων είναι εγκατεστημένοι μόνιμα, η στερεότητα και η σταθερότητά τους κατά τη χρήση πρέπει να εξασφαλίζονται, λαμβανομένων υπόψη ιδίως των προς ανύψωση φορτίων και των πιέσεων που συνεπάγονται τα φορτία αυτά στα σημεία στήριξης ή στερέωσης στις δομές.

3.2.2. Τα μηχανήματα ανύψωσης φορτίων πρέπει να φέρουν ευδιάκριτη ένδειξη του ονομαστικού τους φορτίου και, ενδεχομένως, πινακίδα φορτίου στην οποία αναγράφεται το ονομαστικό φορτίο για κάθε συσχηματισμό του μηχανήματος.

Τα εξαρτήματα ανύψωσης πρέπει να φέρουν σήμανση έτσι ώστε να είναι δυνατό να εντοπίζονται τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά για την ασφαλή χρησιμοποίησή τους.

Εάν ο εξοπλισμός εργασίας δεν προορίζεται για ανύψωση εργαζομένων και υπάρχει πιθανότητα σύγχυσης, πρέπει να αναρτώνται εμφανώς κατάλληλα σήματα.

3.2.3. Οι μόνιμως εγκατεστημένοι εξοπλισμοί εργασίας πρέπει να είναι εγκατεστημένοι κατά τρόπον ώστε να περιορίζονται οι κίνδυνοι:

- α) πρόσκρουσης των φορτίων σε εργαζομένους·
- β) μη ηθελημένης επικίνδυνης απόκλισης των φορτίων ή ελεύθερης πτώσης τους ή
- γ) μη ηθελημένης απαγκίστρωσης των φορτίων.

3.2.4. Τα μηχανήματα ανύψωσης ή μετακίνησης εργαζομένων πρέπει να είναι κατάλληλα ώστε:

- α) να αποφεύγεται ο κίνδυνος πτώσης του θαλαμίσκου, εάν υπάρχει, μέσω κατάλληλων διατάξεων·
- β) να αποφεύγεται ο κίνδυνος πτώσης του χρήστη από το θαλαμίσκο, εάν υπάρχει·
- γ) να αποφεύγεται ο κίνδυνος συνθλιβής, σφηνώματος ή πρόσκρουσης του χρήστη, ιδίως λόγω ακούσιας επαφής με αντικείμενα·
- δ) να διασφαλίζεται η ασφάλεια των εργαζομένων που σε περίπτωση ατυχήματος εγκλωβίζονται στο θαλαμίσκο, και να είναι δυνατή η απελευθέρωσή τους.

Εάν, για λόγους εγγενείς της τοποθεσίας και της διαφοράς στάθμης, οι κίνδυνοι που αναφέρονται στο στοιχείο α) δεν είναι δυνατόν να αποφευχθούν με χρήση οποιασδήποτε διάταξης ασφαλείας, πρέπει να εγκαθίσταται ένα καλώδιο υψηλού συντελεστή ασφαλείας και να ελέγχεται η καλή του κατάσταση καθημερινώς, καθόλες τις εργάσιμες ημέρες.»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Διατάξεις για τη χρησιμοποίηση των εξοπλισμών εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3**0. Προκαταρκτική παρατήρηση**

Οι διατάξεις του παρόντος παραρτήματος εφαρμόζονται στα πλαίσια των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και εφόσον ο αντίστοιχος κίνδυνος υπάρχει για το συγκεκριμένο εξοπλισμό εργασίας.

1. Γενικές διατάξεις που ισχύουν για όλους τους εξοπλισμούς εργασίας

- 1.1. Οι εξοπλισμοί εργασίας πρέπει να εγκαθίστανται, να διευθετούνται και να χρησιμοποιούνται κατά τρόπο ώστε να μειώνεται ο κίνδυνος για τους χρήστες του εξοπλισμού εργασίας και τους λοιπούς εργαζομένους, π.χ. φροντίζοντας να υπάρχει αρκετός ελεύθερος χώρος μεταξύ των κινητών τους στοιχείων και των σταθερών ή κινητών στοιχείων που τα περιβάλλουν και όλες οι μορφές ενέργειας ή οι ουσίες που χρησιμοποιούνται ή παράγονται να μπορούν να διοχετεύονται ή/και να απομακρύνονται με ασφάλεια.
- 1.2. Η συναρμολόγηση και η αποσυναρμολόγηση των εξοπλισμών εργασίας πρέπει να πραγματοποιούνται με ασφάλεια, ιδίως με τήρηση των τυχόν οδηγιών του κατασκευαστή.
- 1.3. Οι εξοπλισμοί εργασίας που, κατά τη χρησιμοποίησή τους, κινδυνεύουν να πληγούν από κεραυνό πρέπει να προστατεύονται με κατάλληλες διατάξεις ή μέτρα από τις συνέπειες της κεραυνοπληξίας.

2. Διατάξεις για τη χρησιμοποίηση κινητών εξοπλισμών εργασίας, αυτοκινούμενων ή μη

- 2.1. Η οδήγηση αυτοκινούμενων εξοπλισμών εργασίας επιτρέπεται μόνο στους εργαζόμενους που έχουν εκπαιδευθεί κατάλληλα για την ασφαλή οδήγηση αυτών των εξοπλισμών εργασίας.
- 2.2. Εάν ένας εξοπλισμός εργασίας κινείται μέσα σε ζώνη εργασίας, πρέπει να θεσπίζονται και να εφαρμόζονται κατάλληλοι κανόνες κυκλοφορίας.
- 2.3. Πρέπει να λαμβάνονται οργανωτικά μέτρα ώστε να αποφεύγεται η παρουσία πεζών εργαζομένων στη ζώνη εργασίας αυτοκινούμενων εξοπλισμών εργασίας.

Εάν επιβάλλεται η παρουσία πεζών εργαζομένων για την καλή εκτέλεση των εργασιών, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή του τραυματισμού τους από τους εξοπλισμούς.

- 2.4. Η συνοδεία εργαζομένων πάνω σε κινητούς εξοπλισμούς εργασίας που κινούνται με μηχανικό τρόπο επιτρέπεται μόνο σε ασφαλείς θέσεις που έχουν διευθετηθεί για το σκοπό αυτό. Εάν κατά τη διάρκεια της μετακίνησης πρέπει να πραγματοποιηθούν εργασίες, η ταχύτητα θα πρέπει, εν ανάγκη, να προσαρμόζεται.
- 2.5. Οι κινητοί εξοπλισμοί εργασίας που είναι εφοδιασμένοι με κινητήρα εσωτερικής καύσης πρέπει να χρησιμοποιούνται στις ζώνες εργασίας μόνον εφόσον εξασφαλίζεται η ύπαρξη επαρκούς ποσότητας αέρα που δεν παρουσιάζει κίνδυνο για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων.

3. Διατάξεις που ισχύουν για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμών εργασίας για την ανύψωση φορτίων**3.1. Γενικά**

- 3.1.1. Οι αποσυναρμολογούμενοι ή κινητοί εξοπλισμοί εργασίας για την ανύψωση φορτίων πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται η ευστάθεια του εξοπλισμού εργασίας κατά τη χρησιμοποίησή του υπό όλες τις προβλεπτές συνθήκες, ανάλογα με τη φύση του δαπέδου.

- 3.1.2. Η ανύψωση εργαζομένων επιτρέπεται μόνο με εξοπλισμούς εργασίας και εξαρτήματα που προβλέπεται για το σκοπό αυτόν.

Κατ' εξαίρεση και με την επιφύλαξη του άρθρου 5 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ, εξοπλισμοί εργασίας που δεν έχουν σχεδιασθεί για την ανύψωση εργαζομένων μπορούν να χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτό, εφόσον έχουν ληφθεί κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζεται η ασφάλεια, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες ή/και πρακτικές που προβλέπουν κατάλληλη επιτήρηση.

Κατά την παρουσία εργαζομένων στον εξοπλισμό εργασίας για την ανύψωση φορτίων, η θέση του χειριστήριου πρέπει να είναι μόνιμα κατειλημμένη. Οι ανυψωνόμενοι εργαζόμενοι πρέπει να διαθέτουν ένα ασφαλές μέσο επικοινωνίας. Σε περίπτωση κινδύνου, πρέπει να έχει προβλεφθεί ο τρόπος διάσωσής τους.

- 3.1.3. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ώστε να μην υπάρχουν εργαζόμενοι κάτω από τα αναρτημένα φορτία, εκτός εάν αυτό επιβάλλεται για την καλή διεξαγωγή των εργασιών.

Δεν επιτρέπεται η διέλευση ανηρτημένων φορτίων πάνω από μη προστατευμένους χώρους εργασίας στους οποίους ευρίσκονται συνήθως εργαζόμενοι.

Στην περίπτωση που η καλή διεξαγωγή των εργασιών δεν μπορεί να εξασφαλιστεί διαφορετικά, πρέπει να καθορίζονται και να εφαρμόζονται κατάλληλες διαδικασίες.

- 3.1.4. Τα εξαρτήματα ανύψωσης πρέπει να επιλέγονται σε συνάρτηση με τα προς μετακίνηση φορτία, τα σημεία συγκράτησης, το σύστημα αγκίστρωσης, τις ατμοσφαιρικές συνθήκες και με συνεκτίμηση του τρόπου και της διάταξης περίδεσης. Οι συναρθρώσεις εξαρτημάτων ανύψωσης πρέπει να φέρουν σαφή επισήμανση ώστε να επιτρέπουν στο χρήστη να γνωρίζει τα χαρακτηριστικά τους, εφόσον δεν λύνονται μετά τη χρήση.

- 3.1.5. Τα εξαρτήματα ανύψωσης πρέπει να αποθηκεύονται κατά τρόπον ώστε να προστατεύονται από ζημιές ή φθορές.

3.2. Εξοπλισμοί εργασίας που προορίζονται για την ανύψωση μη κατευθυνόμενων φορτίων

- 3.2.1. Εάν δύο ή περισσότεροι εξοπλισμοί εργασίας που προορίζονται για την ανύψωση μη κατευθυνόμενων φορτίων είναι εγκατεστημένοι ή συναρμολογημένοι σε τόπο εργασίας κατά τρόπο ώστε οι ακτίνες δράσης τους να αλληλοκαλύπτονται, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για να αποφεύγονται οι συγκρούσεις μεταξύ των φορτίων ή/και των στοιχείων των ιδίων των εξοπλισμών εργασίας.

- 3.2.2. Κατά τη χρησιμοποίηση κινητού εξοπλισμού εργασίας που προορίζεται για την ανύψωση μη κατευθυνόμενων φορτίων, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την αποφυγή της ταλάντευσης, της ανατροπής και, ενδεχομένως, της μετατόπισης και της ολίσθησής του. Πρέπει να ελέγχεται η ορθή εφαρμογή των μέτρων αυτών.

- 3.2.3. Εάν ο χειριστής εξοπλισμού εργασίας που προορίζεται για την ανύψωση μη κατευθυνόμενων φορτίων δεν μπορεί να παρακολουθεί ολόκληρη την πορεία του φορτίου ούτε άμεσα ούτε μέσω βοηθητικών διατάξεων που παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες, πρέπει να ανατεθεί σε κάποιο άτομο να κάνει σήματα και να επικοινωνεί με το χειριστή για να τον καθοδηγεί, πρέπει δε να λαμβάνονται οργανωτικά μέτρα ώστε να αποφεύγονται συγκρούσεις του φορτίου που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο εργαζομένους.

- 3.2.4. Οι εργασίες πρέπει να οργανώνονται κατά τρόπο ώστε, όταν ο εργαζόμενος αγκιστρώνει ή απαγκιστρώνει ένα φορτίο με το χέρι, οι εργασίες αυτές να μπορούν να πραγματοποιούνται ασφαλώς, ιδίως δε ο εργαζόμενος αυτός να διατηρεί πάντοτε τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο.

- 3.2.5. Όλες οι εργασίες ανύψωσης πρέπει να προγραμματίζονται ορθώς, να παρακολουθούνται καταλλήλως και να πραγματοποιούνται κατά τρόπο ώστε να προστατεύεται η ασφάλεια των εργαζομένων.

Συγκεκριμένα, εάν ένα φορτίο πρέπει να ανυψωθεί ταυτόχρονα από δύο ή περισσότερους εξοπλισμούς εργασίας που προορίζονται για την ανύψωση μη κατευθυνόμενων φορτίων, πρέπει να καθορίζεται και να εφαρμόζεται μία διαδικασία για να εξασφαλίζεται ο ορθός συντονισμός των χειριστών.

- 3.2.6. Εάν εξοπλισμοί εργασίας που προορίζονται για την ανύψωση μη κατευθυνόμενων φορτίων δεν μπορούν να συγκρατήσουν τα φορτία σε περίπτωση μερικής ή ολικής βλάβης της τροφοδότησης σε ενέργεια, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή της έκθεσης των εργαζομένων σε αντίστοιχους κινδύνους.

Τα αναρτημένα φορτία δεν πρέπει να μένουν χωρίς επιτήρηση, εκτός εάν εμποδίζεται η πρόσβαση στην επικίνδυνη ζώνη και εάν το φορτίο έχει αγκιστρωθεί και διατηρείται ασφαλώς.

- 3.2.7. Η χρησιμοποίηση, στο ύπαιθρο, εξοπλισμών εργασίας που προορίζονται για την ανύψωση μη κατευθυνόμενων φορτίων πρέπει να διακόπτεται αμέσως μόλις οι μετεωρολογικές συνθήκες επιδεινώνονται σε βαθμό που να μειώνεται η ασφάλεια της λειτουργίας και, κατά συνέπεια, να εκτίθενται σε κίνδυνο οι εργαζόμενοι. Προκειμένου να αποφεύγονται τυχόν κίνδυνοι για τους εργαζομένους, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα προστατευτικά μέτρα με σκοπό ιδίως την αποφυγή ανατροπής του εξοπλισμού εργασίας.»
-